

הרב יוסף קאפח זצ"ל

הרב שלמה שפר, רב אוניברסיטת בר-אילן

במוצאי י"ז בתמוז תש"ס, נסתלק לבית עולמו אחד מגדולי התורה שבדור, גאון יהדות תימן ותפארתה – הרב יוסף קאפח זצ"ל. גדול בתורה היה הרב, שקדן עצום, איש צנוע ונעים-הליכות שאת עיקר עבודתו התורנית הקדיש לכירור משנתו של הרמב"ם.

בשנת תשנ"ז העניקה אוניברסיטת בר-אילן לרב יוסף קאפח תואר דוקטור לשם כבוד, כאות הוקרה על פועלו המיוחד ואישיותו הדגולה. בטקס החגיגי לכבוד קבלת התואר נאמרו על הרב, בין היתר, הדברים הבאים:

הרב יוסף קאפח, תלמיד חכם בכל נימי נפשו, עוסק מזה שנים ארוכות בחקר חכמת ישראל, ובכללה חכמת תימן. פועלו הרב של הרב קאפח האוצר בתוכו תורה ומדע, זוכה להערכה רבה הן בקרב האוניברסיטאות והן בעולם הישיבות. במרכז מפעלו האדיר עומדים תרגומיו המעולים לחיבוריהם של גדולי ישראל בימי הביניים – במיוחד רב סעדיה גאון ורבי משה בן-מימון. תרגום פירושי רס"ג לספרי המקרא ופרסום ספרו "הנבחר באמונות ובדעות", פירוש הרמב"ם למשנה, "ספר המצוות" שלו, וספריו החשובים "מורה הנבוכים" ו"משנה-תורה", שמהדורה חדשה ומרשימה שלו ראתה אור לאחרונה, הפכו לנכסי צאן-ברזל בעולם הרוח של יהדות דורנו מכח מפעלו של הרב קאפח... עשרות שנים מחייו הקדיש הרב קאפח לטיפול מסור בענייני הכלל והפרט, תחילה בבתי הדין המחוזיים בתל אביב ובירושלים ואחר כך במועצת הרבנות הראשית ובבית הדין הגדול. ביתו מהווה אף היום מוקד עליה לרגל לחוקרים, לתלמידים ולכל הזקוק לעצה טובה. הוא זכה בפרסים רבים ובתוכם פרס ישראל ופרס הרב קוק...

אוניברסיטת בר-אילן רואה לעצמה זכות גדולה לחלוק כבוד לרב קאפח גם אחרי מותו. מתוך כך קיבלה על עצמה לשכת הרב באוניברסיטה להוציא ספר זיכרון לרב יוסף קאפח שיכלול מאמרים מטובי הרבנים והחוקרים במדינת ישראל.

ד"ר זהר עמר מן המחלקה ללימודי ארץ-ישראל והרב חננאל סרי תלמידו של הרב קאפח הגו את רעיון הספר והוציאו אותו אל הפועל. הם עשו את עבודתם באמונה ובמסירות גדולה והשקיעו

מאמץ רב, כדי להוציא דבר נאה ומתוקן מתחת ידם ולסיים את המלאכה עד ליום השנה לפטירתו של הרב. על כך יעמדו על הברכה ויזכו מן השמים להצלחה רבה בכל מעשה ידיהם. "תני רבן שמעון בן גמליאל: אין עושין נפשות לצדיקים, דבריהם הן הן זכרון" (ירושלמי, שקלים ב ה). יהי רצון שספר זה העוסק בתורתו של הרב קאפח ובמשנתו הפרשנית יעמוד לזכרון נצח לאחד מבני עליה שההלך עמנו בדור זה ואיננו, כי לקח אותו אלקים.

יהי זכרו ברוך.